

ไส้ติ่งอักเสบในเด็ก

(Appendicitis in Children)

ไส้ติ่งอักเสบในเด็กเป็นโรคที่จำเป็นต้องผ่าตัดรักษาฉุกเฉินบ่อยที่สุดในเด็กเล็กการวินิจฉัยโรคนี้ค่อนข้างยากเนื่องจากอาการปวดท้องไม่ชัดเจน เด็กไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจ พบไส้ติ่งอักเสบแต่ในเด็กมากกว่าผู้ใหญ่

ดังนั้น การดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีอาการปวดท้องเพื่อให้ทราบว่าเป็นโรคไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลันก่อนที่ไส้ติ่งอักเสบแตกนับว่ามีความสำคัญยิ่ง

ในปี พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2546 โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ มีการผ่าตัดผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบในเด็กเฉลี่ยปีละ 120 ราย

- ร้อยละ 70 เป็นไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน
- ร้อยละ 30 เป็นไส้ติ่งอักเสบแตกอายุที่พบตั้งแต่ 2 ขวบขึ้นไป – 14 ขวบ

ไส้ติ่งอักเสบเกิดขึ้นได้อย่างไร

การอักเสบของไส้ติ่งเกิดขึ้นจากมีเศษอุจจาระ (fecaliths) ต่อม น้ำเหลืองที่โตผิดปกติ เนื้องอก สิ่งแปลกปลอม พยาธิไปอุดตันช่องกลวงในไส้ติ่ง

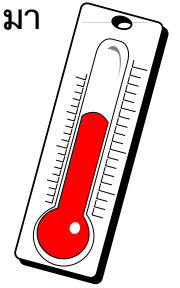
ทำให้เยื่อหุ้มด้านในของไส้ติ่งขาดเลือดไปเลี้ยง และมีการติดเชื้อแบคทีเรียร่วมด้วย

เมื่อเนื้อเยื่อทุกชั้นทะลุ ทำให้ไส้ติ่งอักเสบแตก

- ในเด็กเล็กมักจะเกิดเยื่อหุ้มช่องท้องอักเสบทั่วไป
- ในเด็กโตมักจะกลายเป็นฝีในช่องท้องน้อยด้านขวา

ทราบอย่างไรว่าเป็นไส้ติ่งอักเสบ

เมื่อเด็กเป็นไส้ติ่งอักเสบ เริ่มแรกจะมีอาการปวดท้องรอบๆสะดือ ต่อมาจะปวดมากขึ้นตรงท้องน้อยด้านขวามือ ปวดจนตัวงอ คลื่นไส้ อาเจียน มีไข้ ผู้ป่วยเด็กบางรายถ่ายอุจจาระเหลวร่วมด้วย

ผู้ป่วยเด็กเล็กจะไม่ยอมให้ใครเอามือมาถูกท้องน้อยข้างขวา

เด็กโตเมื่อเอามือกดท้องน้อยข้างขวาจะเจ็บมากที่สุด

ผลการตรวจเลือด (CBC) พบจำนวนเม็ดเลือดขาวมากผิดปกติ (leukocytosis)

ผลเอ็กซเรย์ช่องท้อง ร้อยละ 10 - 50 พบเงาของเศษอาหารในช่องกลวงของไส้ติ่ง (appendicoliths)

เมื่อไรไส้ติ่งอักเสบจะแตก

ผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบในเด็ก จะมีอาการปวดท้องจนกระทั่งไส้ติ่งอักเสบแตกเฉลี่ยประมาณ 36 ชั่วโมง

ดังนั้นควรดูแลเด็กที่มีอาการปวดท้องอย่างใกล้ชิด ถ้าสงสัยว่าจะเป็นไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลันควรปรึกษาแพทย์ทันที

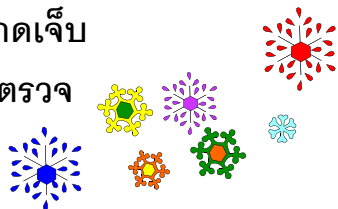
ไส้ติ่งอักเสบแตกมีอาการอย่างไร

ไส้ติ่งอักเสบแตกเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยในเด็กเล็ก ผู้ป่วยเด็กจะมีอาการปวดท้องมาก รับประทานอาหารไม่ได้ คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายอุจจาระเหลว มีภาวะขาดน้ำ ไข้สูง ท้องอืดมากขึ้น

เมื่อตรวจเลือด (CBC) พบจำนวนเม็ดเลือดขาวมากผิดปกติ (leukocytosis)

ในผู้ป่วยไส้ติ่งอักเสบแตกที่เป็นฝีในช่องท้องด้านขวา จะสามารถคลำก้อนบริเวณท้องน้อยข้างขวาได้ กดเจ็บ

ยืนยันด้วยการตรวจด้วยอัลตราซาวด์

การรักษา

ไส้ติ่งอักเสบเฉียบพลัน

ในเด็กจะได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน เพื่อตัดไส้ติ่งที่อักเสบออก ใช้เวลานานอนรักษาดำเนินโรงพยาบาลประมาณ 3 วัน

ไส้ติ่งอักเสบแตก

ในเด็กจะได้รับการยาปฏิชีวนะก่อนและหลังการผ่าตัดรวมกับการผ่าตัดฉุกเฉิน เพื่อตัดไส้ติ่งที่อักเสบ ออก ใช้เวลานานอนรักษาดำเนินโรงพยาบาลประมาณ 5 – 7 วัน

การดูแลหลังผ่าตัด

ผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบ

1. ดื่มน้ำ นม และอาหารทุกชนิดตามที่แพทย์สั่ง เพื่อป้องกันการสำลัก อาเจียน
2. ควรขยับลุกจากเตียงทันทีที่สามารถทำได้ เพื่อให้ลำไส้กลับมาทำงานเป็นปกติโดยเร็ว
3. ในระยะ 24 – 48 ชั่วโมงหลังผ่าตัดจะมีอาการปวดแผลผ่าตัด สามารถขอยาบรรเทาปวดได้จากพยาบาลผู้ดูแล

ไส้ติ่งอักเสบในเด็ก

(Appendicitis in Children)

เรียบเรียงโดย ... นพ.นพพร ศรีทิพโพธิ์

กลุ่มงานศัลยกรรม

จัดพิมพ์โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

จ.นครสวรรค์

โทร 0 – 5621 – 9888 ต่อ 5200, 9801

